

คู่มือการปฏิบัติงานการบริหารหลักสูตร
วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีสุพรรณบุรี

พฤศจิกายน ๒๕๕๘
กลุ่มงานยุทธศาสตร์และพัฒนาคุณภาพ

ส่วนที่ ๑ ส่วนนำ

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี ได้ดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ๒๕๔๘ มาตรา ๔๗ ซึ่งกำหนดให้มีระบบประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ในการศึกษา. ๒๕๕๗ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้กำหนดกรอบแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา โดยให้พิจารณาเพิ่มเติมในสาระที่เกี่ยวข้องในกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๖๕) แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ รวมทั้งกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ ทั้งนี้ได้กำหนดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ๓ ระดับ คือ ระดับหลักสูตร ระดับคณะและระดับสถาบัน โดยมีองค์ประกอบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามพันธกิจ ๔ ด้านของสถาบันอุดมศึกษาและเพิ่มเติมด้านอื่นๆ ที่จำเป็น สำหรับการพัฒนาตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในทั้งระดับหลักสูตร คณะและสถาบันดำเนินการไปพร้อมกัน หากเป็นตัวบ่งชี้ที่เน้นกระบวนการจะต้องมีการประเมินผลลัพธ์ภายใต้การดำเนินการตามตัวบ่งชี้กระบวนการดังกล่าวด้วย (process performance) ซึ่งได้กำหนดหลักการพัฒนาไว้ดังนี้

การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับหลักสูตร ประกอบด้วย ๖ องค์ประกอบได้แก่ องค์ประกอบที่ ๑ การกำกับมาตรฐาน องค์ประกอบที่ ๒ บัณฑิต องค์ประกอบที่ ๓ นักศึกษา องค์ประกอบที่ ๔ อาจารย์ องค์ประกอบที่ ๕ หลักสูตรการเรียนการสอน การประเมินผู้เรียน และองค์ประกอบที่ ๖ สิ่งสนับสนุนการเรียนรู้ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับหลักสูตรครอบคลุมเรื่อง การส่งเสริมพัฒนานักศึกษาการวางระบบกระบวนการจัดการเรียนการสอน ผลงานทางวิชาการ ผลงานวิจัยของคณาจารย์ สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน ห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ การดำเนินการตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติรวมทั้งคุณภาพบัณฑิต ซึ่งจะพิจารณาจากการมีงานทำหรือประกอบอาชีพอิสระ คุณภาพผลงานตีพิมพ์และเผยแพร่ของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับสถาบัน มี ๕ องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่ ๑ การผลิตบัณฑิต องค์ประกอบที่ ๒ การวิจัย องค์ประกอบที่ ๓ การบริการวิชาการ องค์ประกอบที่ ๔ การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม และองค์ประกอบที่ ๕ การบริหารจัดการ ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับสถาบัน พิจารณาให้เป็นไปตามมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา ได้แก่ มาตรฐานด้านศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษาประกอบด้วยด้านกายภาพด้านวิชาการ ด้านการเงิน ด้านการบริหารจัดการมาตรฐานด้านการดำเนินการตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วย ด้านการผลิตบัณฑิต ด้านการวิจัย ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ทั้งนี้ ควรมุ่งเน้นการประกันคุณภาพการดำเนินการของสถาบันเพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของแต่ละคณะ โดยครอบคลุมในด้านกายภาพและภารกิจของสถาบันรวมถึงการประกันคุณภาพในภาพรวม

การจัดการเรียนการสอนเพื่อผลิตบัณฑิตจึงจำเป็นต้องมีกระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ เพื่อเป็นการควบคุมคุณภาพการดำเนินงานของ สถาบันการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ วิทยาลัยจึงได้วิเคราะห์การดำเนินงานบริหารหลักสูตร พบว่ามีระบบที่เกี่ยวข้องจำนวน ๒๑ ระบบ ผู้รับผิดชอบการดำเนินงานในแต่ละตัวบ่งชี้และคณะกรรมการวิชาการได้ทบทวนการดำเนินงานของวิทยาลัยว่าสอดคล้องกับการดำเนินงานทั้ง ๒๑ ระบบนี้ มากน้อยเพียงใด จึงพบว่าวิทยาลัยมีการดำเนินงานสอดคล้องกับเกณฑ์ดังกล่าว แต่การดำเนินงานบางตัวบ่งชี้ยังขาดขั้นตอนการดำเนินงานเป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน คณะกรรมการวิชาการจึงได้ทบทวนและจัดทำระบบทั้ง ๒๑ ระบบให้เป็นขั้นตอนที่สอดคล้องกับเกณฑ์ประกันคุณภาพการศึกษาและเกณฑ์การบริหารหลักสูตร จัดทำเป็นขั้นตอนการปฏิบัติงาน ในรูปของ Flow chart ดังนี้

- ๑.ระบบการรับนักศึกษา
- ๒.ระบบการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา
- ๓.ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการและแนะแนวแก่นักศึกษา
- ๔.ระบบการพัฒนาศักยภาพและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑
- ๕.ระบบการรับและแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร
- ๖.ระบบการบริหารอาจารย์
- ๗.ระบบการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์
- ๘.ระบบการออกแบบหลักสูตรและสาระวิชาในหลักสูตร
- ๙.ระบบการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยตามความก้าวหน้าในศาสตร์สาขา
- ๑๐.ระบบการกำหนดผู้สอนและกำกับติดตามตรวจสอบการจัดทามคอ.๓,๔ การจัดการเรียนการสอน
- ๑๑.ระบบการจัดการเรียนการสอนที่มีการบูรณาการกับการวิจัย การบริการวิชาการทางสังคมและ การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- ๑๒.ระบบประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ
- ๑๓.ระบบตรวจสอบการประเมินผลการเรียนรู้นักศึกษา
- ๑๔.ระบบกำกับประเมินการจัดการเรียนการสอนและประเมินหลักสูตร มคอ. ๕,๖,๗
- ๑๕.ระบบบริหารงานวิจัย
- ๑๖.ระบบการบริหารและพัฒนาผลงานวิชาการ
- ๑๗.ระบบการคุ้มครองสิทธิ์ผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์
- ๑๘.ระบบการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม
- ๑๙.ระบบกำกับประกันคุณภาพหลักสูตร
- ๒๐.ระบบประกันคุณภาพการศึกษา
- ๒๑.ระบบส่งเสริมสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

ส่วนที่ ๒ ระบบและกลไกการดำเนินงานบริหารหลักสูตร

ระบบ (System) หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีการกำหนดอย่างชัดเจนว่าต้องทำอะไรบ้าง เพื่อให้ได้ผลออกมาตามที่ต้องการ ขั้นตอนการปฏิบัติงานจะต้องปรากฏให้ทราบโดยทั่วกันไม่ว่าจะอยู่ในรูปของเอกสารหรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือโดยวิธีการอื่นๆ องค์ประกอบของระบบประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตและข้อมูลป้อนกลับซึ่งมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน

กลไก (Mechanism) หมายถึง สิ่งที่ทำให้ระบบมีการขับเคลื่อนหรือดำเนินอยู่ได้ โดยมีการจัดสรรทรัพยากร มีการจัดองค์การ หน่วยงาน หรือกลุ่มบุคคลเป็นผู้ดำเนินงาน

กระบวนการ (Process) หมายถึง กิจกรรมที่ดำเนินการอย่างเป็นขั้นตอนของแต่ละหน่วยและประสานกันเป็นลำดับภายในระบบ เช่น กระบวนการออกข้อสอบ กระบวนการพิมพ์ข้อสอบ กระบวนการสอบสัมภาษณ์ กระบวนการสอบข้อเขียน กระบวนการประกาศผล กระบวนการปฐมนิเทศ ซึ่งทั้งหมดอยู่ในระบบรับนักศึกษา

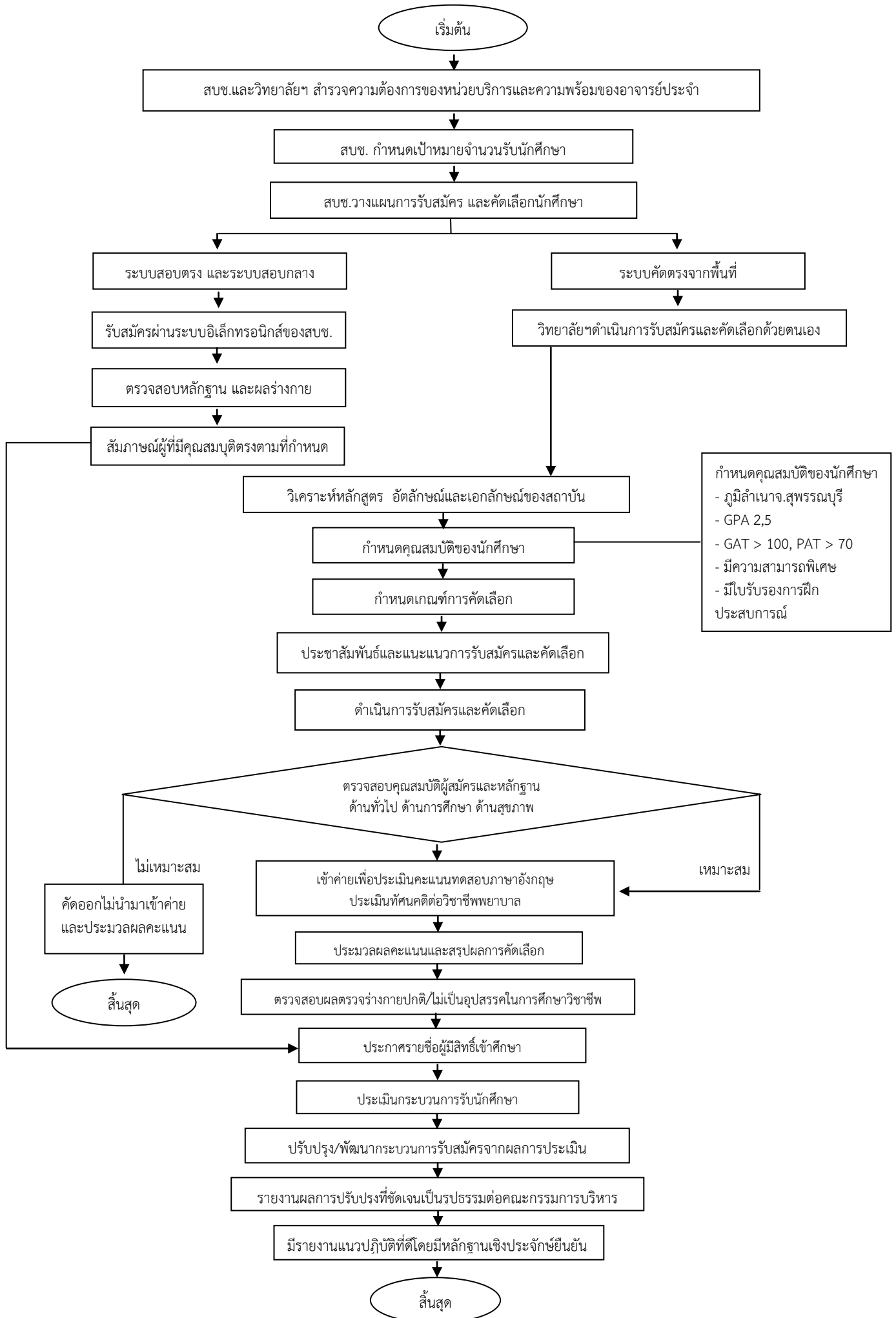
ระบบและกลไกการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาประกอบด้วยระบบ ๒๑ ระบบและมีผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานดังนี้

ระบบ	ผู้รับผิดชอบ
๑.ระบบการรับนักศึกษา	กลุ่มงานวิชาการ
๒.ระบบการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา	กลุ่มงานวิชาการ
๓.ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการและแนะแนวแก่นักศึกษา	กลุ่มงานกิจการนักศึกษา
๔.ระบบการพัฒนาศักยภาพและการเสริมสร้างทักษะการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑	กลุ่มงานกิจการนักศึกษา
๕.ระบบการรับและแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร	กลุ่มงานวิชาการ
๖.ระบบการบริหารอาจารย์	กลุ่มยุทธศาสตร์และพัฒนาคุณภาพ
๗.ระบบการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์	กลุ่มยุทธศาสตร์และพัฒนาคุณภาพ
๘.ระบบการออกแบบหลักสูตรและสาระวิชาในหลักสูตร	กลุ่มงานวิชาการ
๙.ระบบการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยตามความก้าวหน้าในศาสตร์สาขา	กลุ่มงานวิชาการ
๑๐.ระบบการกำหนดผู้สอนและกำกับติดตามตรวจสอบการจัดทำ มคอ.๓,๔ การจัดการเรียนการสอน	กลุ่มงานวิชาการ
๑๑.ระบบการจัดการเรียนการสอนที่มีการบูรณาการกับการวิจัย การบริการวิชาการทางสังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม	กลุ่มงานวิชาการ
๑๒.ระบบประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ	กลุ่มงานวิชาการ
๑๓.ระบบตรวจสอบการประเมินผลการเรียนรู้นักศึกษา	กลุ่มงานวิชาการ
๑๔.ระบบกำกับประเมินการจัดการเรียนการสอนและประเมินหลักสูตร มคอ. ๕,๖,๗	กลุ่มงานวิชาการ
๑๕.ระบบบริหารงานวิจัย	กลุ่มงานวิจัยและผลงานวิชาการ
๑๖.ระบบการบริหารและพัฒนาผลงานวิชาการ	กลุ่มงานวิจัยและผลงานวิชาการ

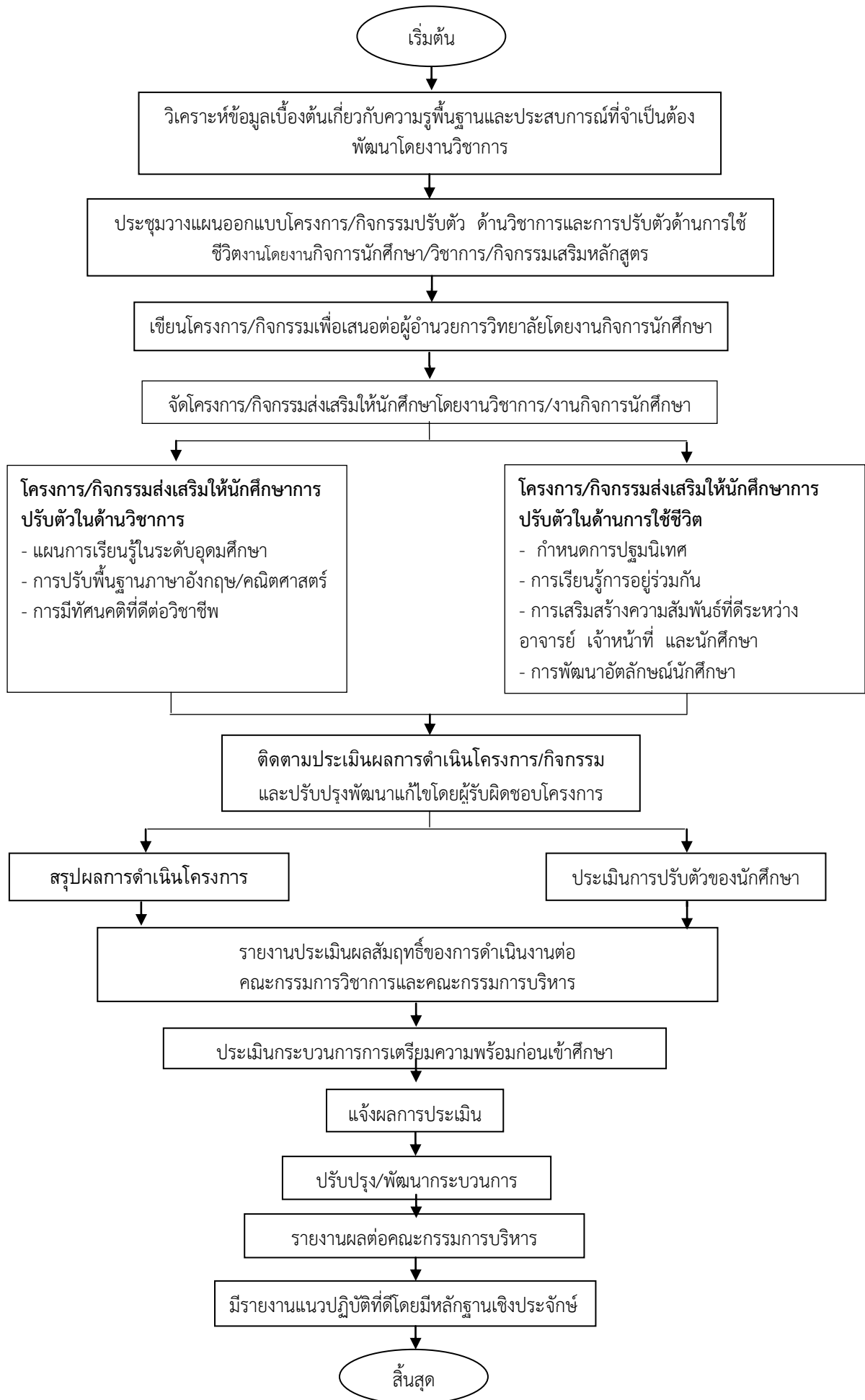
ระบบ	ผู้รับผิดชอบ
๑๗.ระบบการคุ้มครองสิทธิผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์	กลุ่มงานวิจัยและผลงานวิชาการ
๑๘.ระบบการดำเนินงานศิลปะและวัฒนธรรม	กลุ่มงานกิจการนักศึกษา
๑๙.ระบบการประกันคุณภาพหลักสูตร	กลุ่มงานวิชาการ
๒๐.ระบบประกันคุณภาพการศึกษา	กลุ่มงานยุทธศาสตร์และพัฒนาคุณภาพ
๒๑.ระบบส่งเสริมสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้	กลุ่มงานยุทธศาสตร์และพัฒนาคุณภาพ

ขั้นตอนการดำเนินงานของแต่ละระบบทั้งหมด ๒๑ ระบบ วิทยาลัยได้จัดทำเป็นขั้นตอนการปฏิบัติงานในรูปแบบของ Flow chart โดยมีรายละเอียด ดังนี้

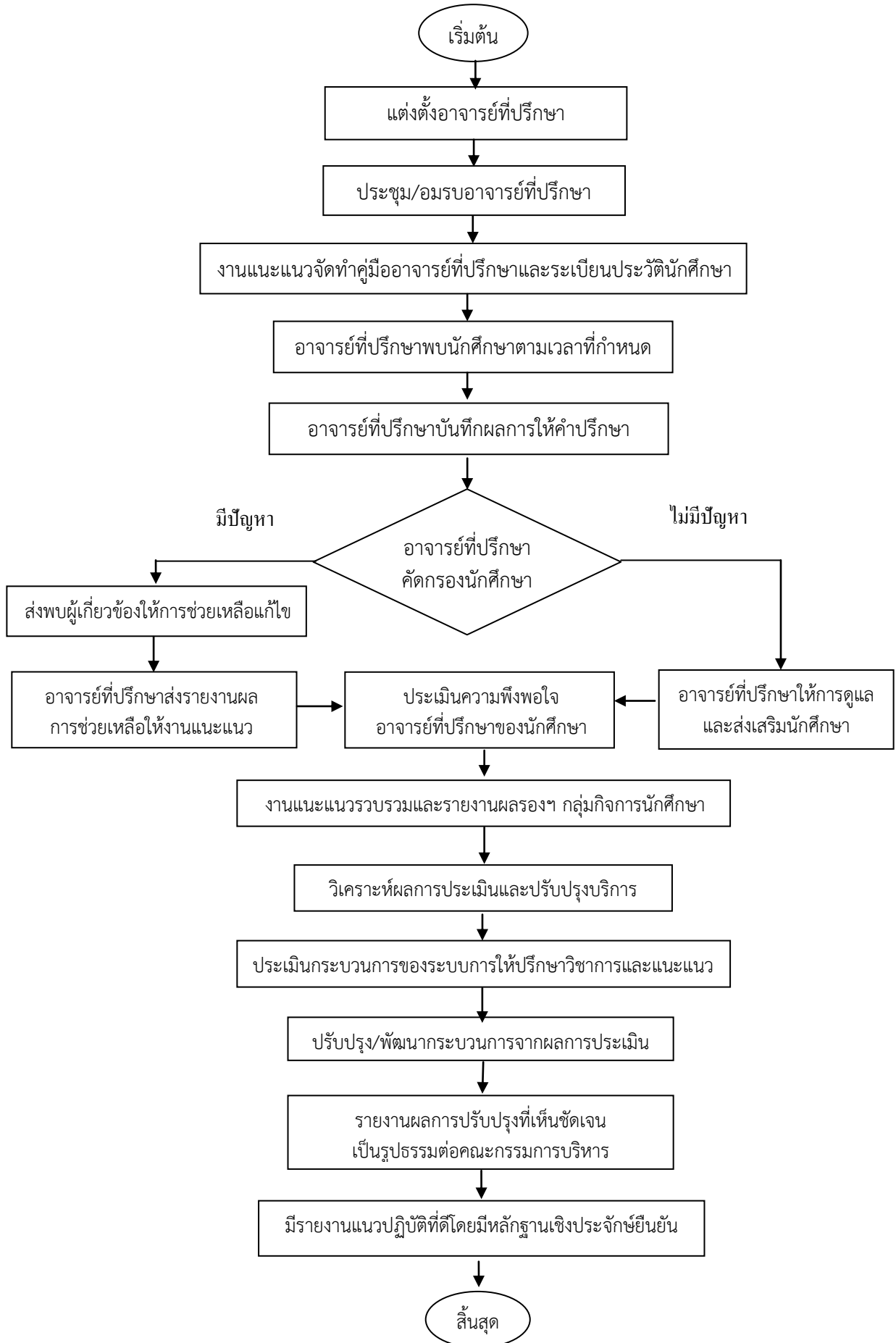
ระบบการรับนักศึกษา

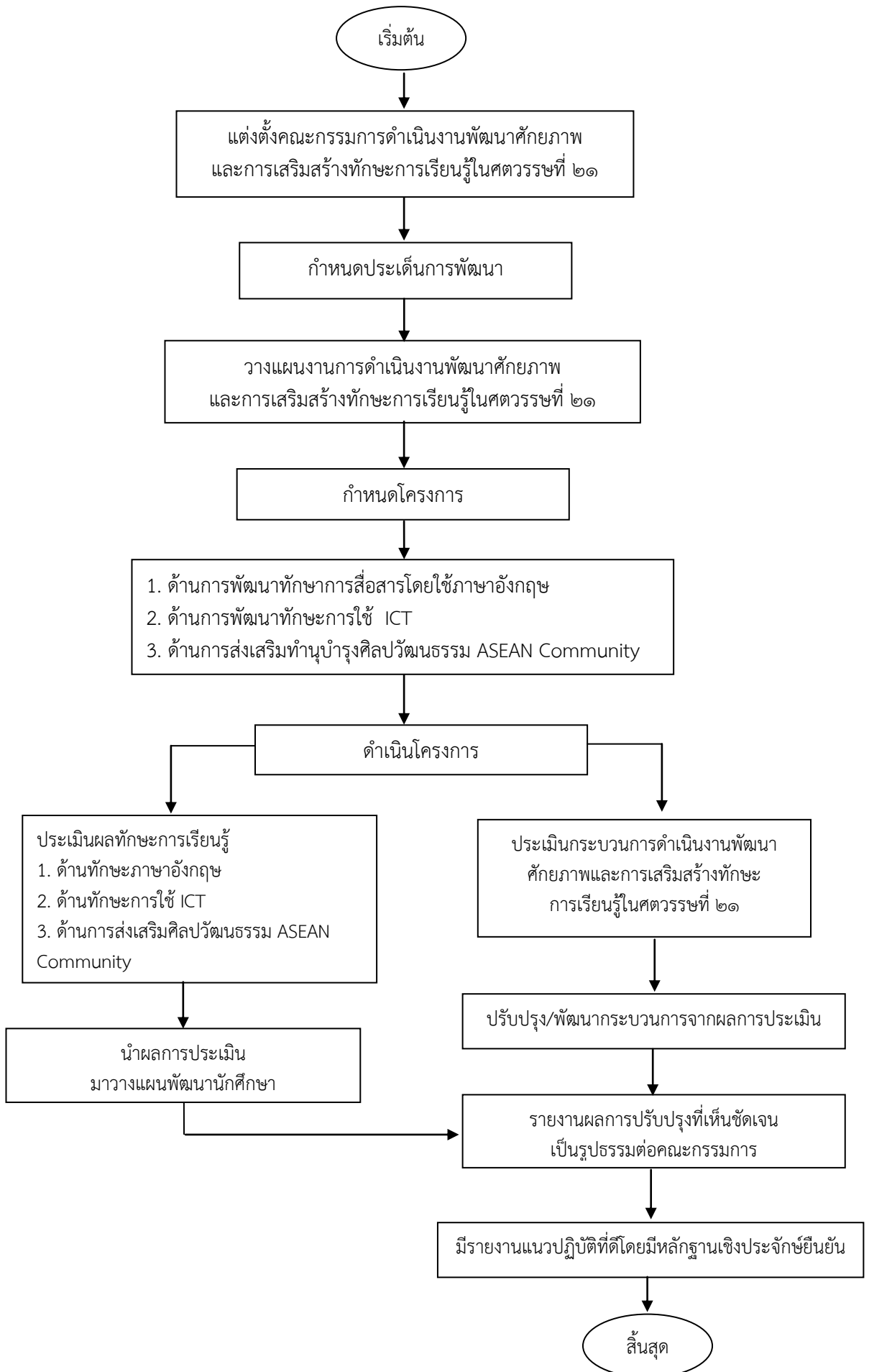
ระบบการเตรียมความพร้อมก่อนเข้าศึกษา

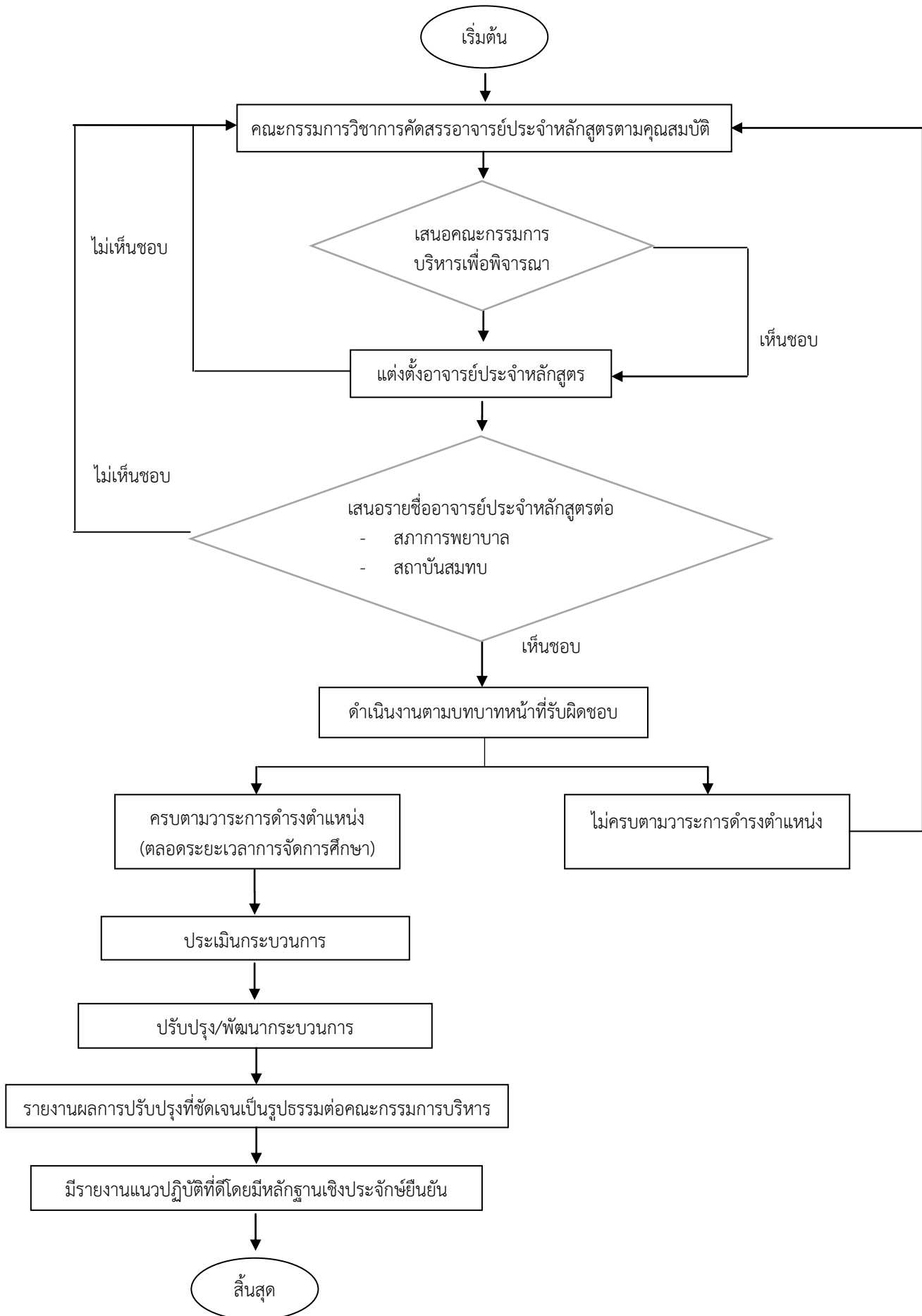
ระบบการให้คำปรึกษาวิชาการและแนะแนวแก่นักศึกษา

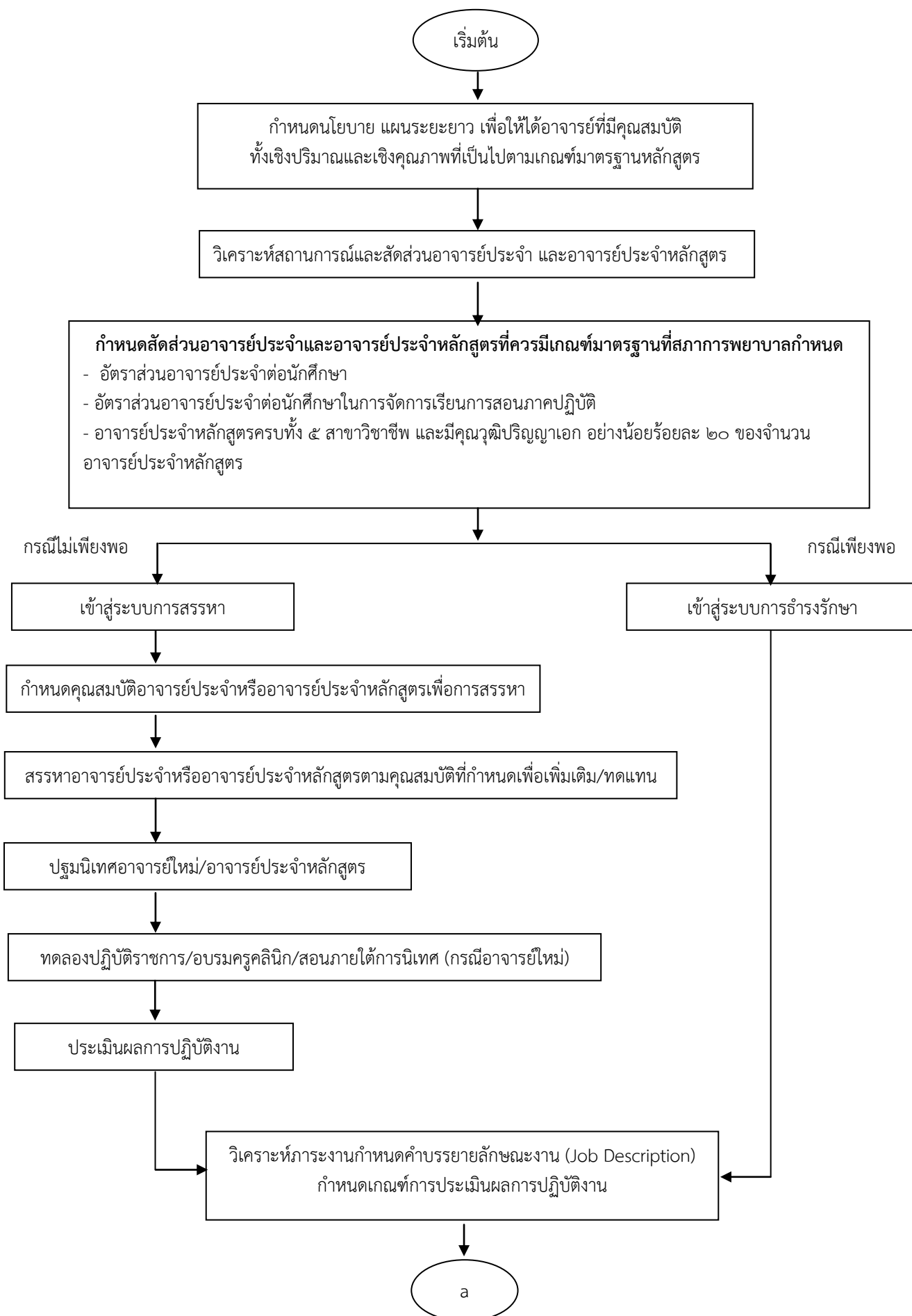

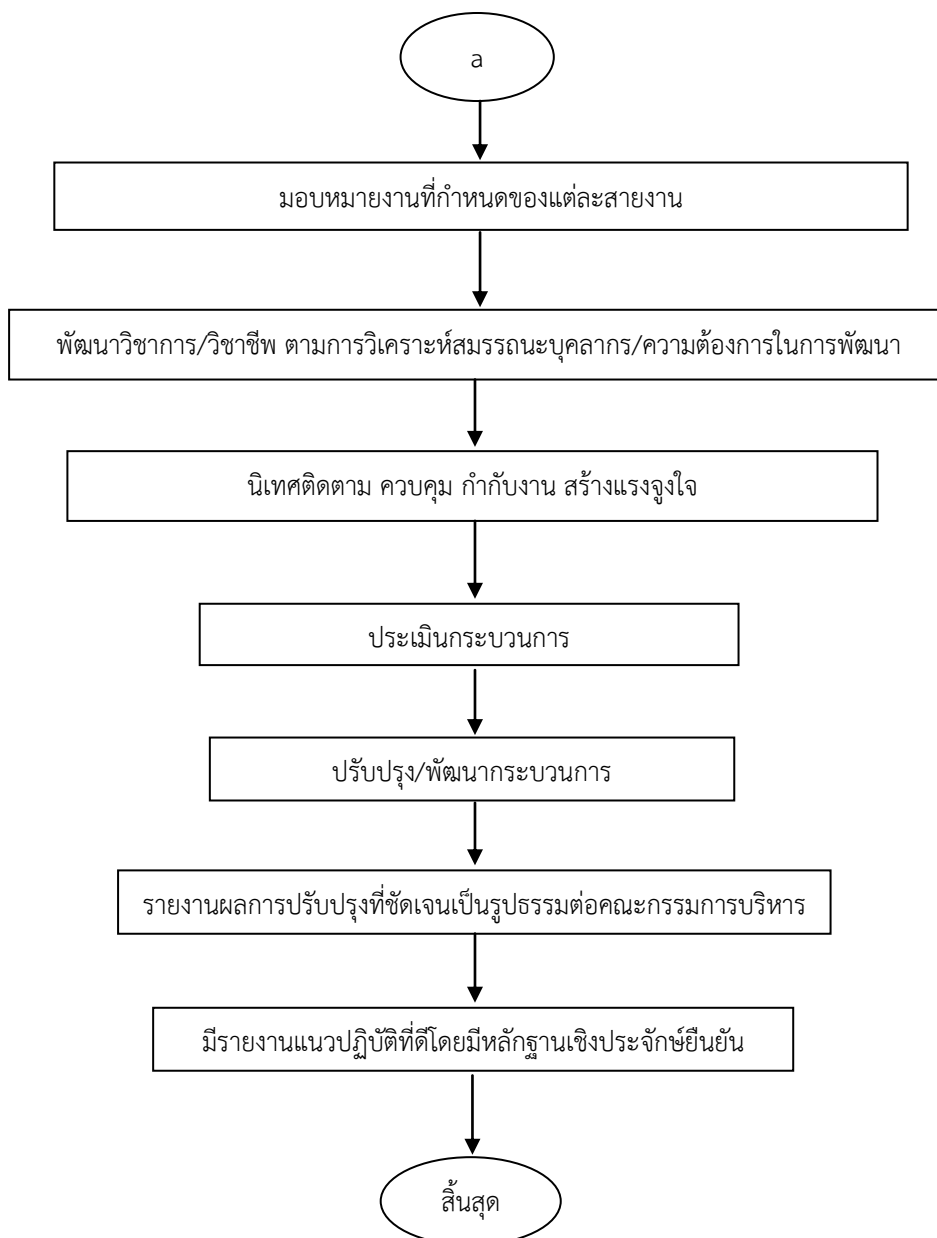

ระบบการรับและแต่งตั้งอาจารย์ประจำหลักสูตร

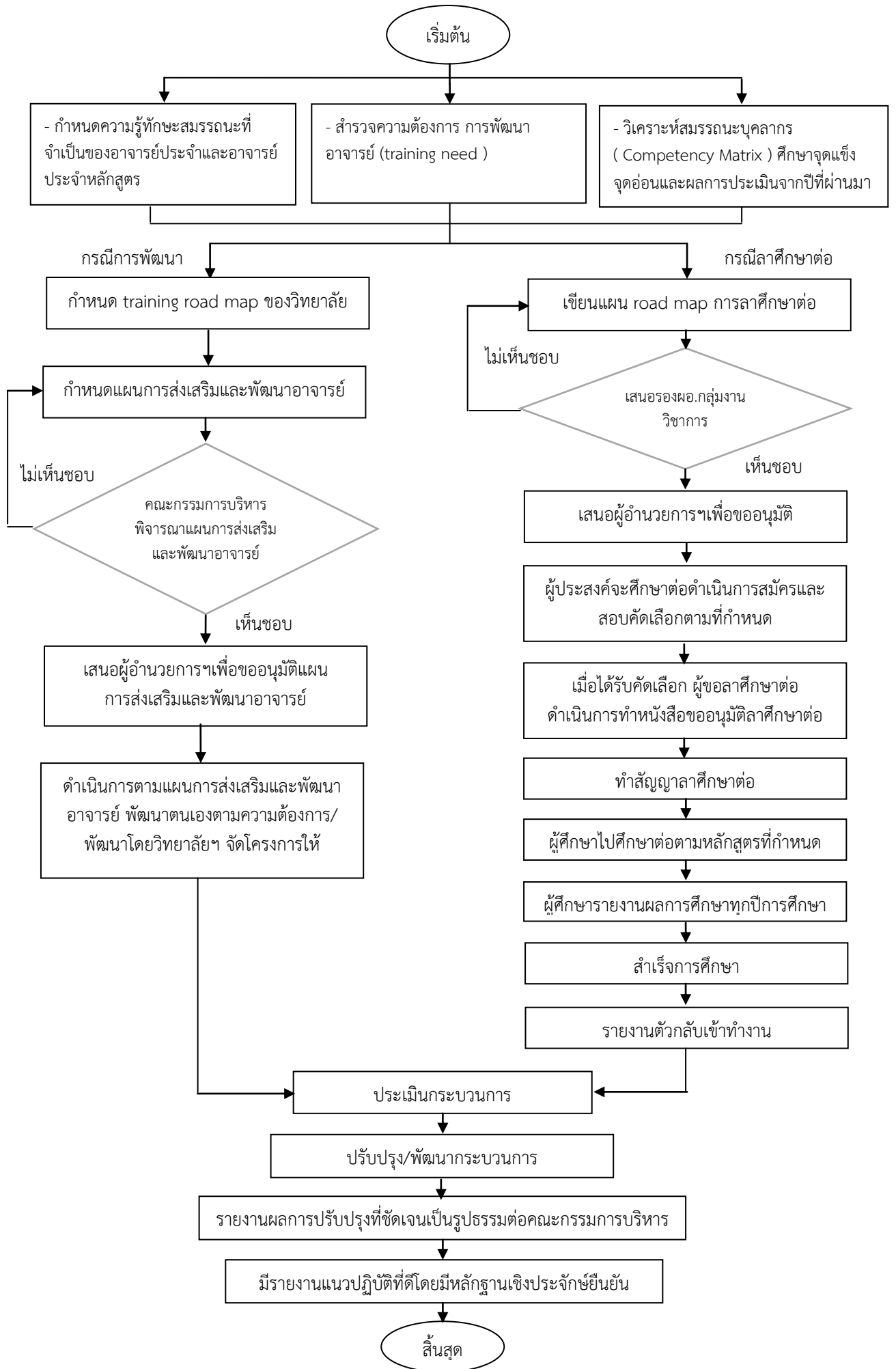

ระบบการบริหารอาจารย์

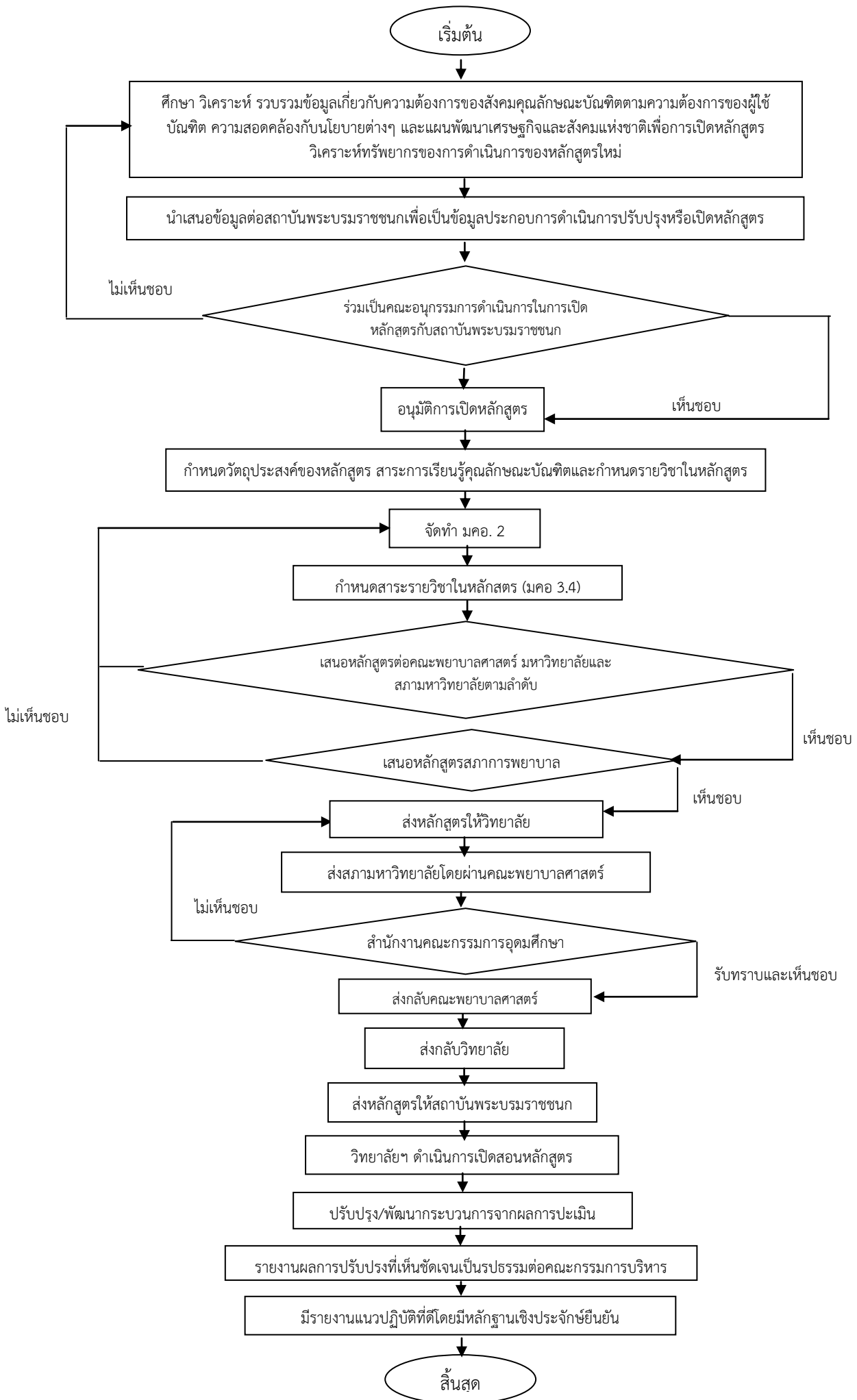

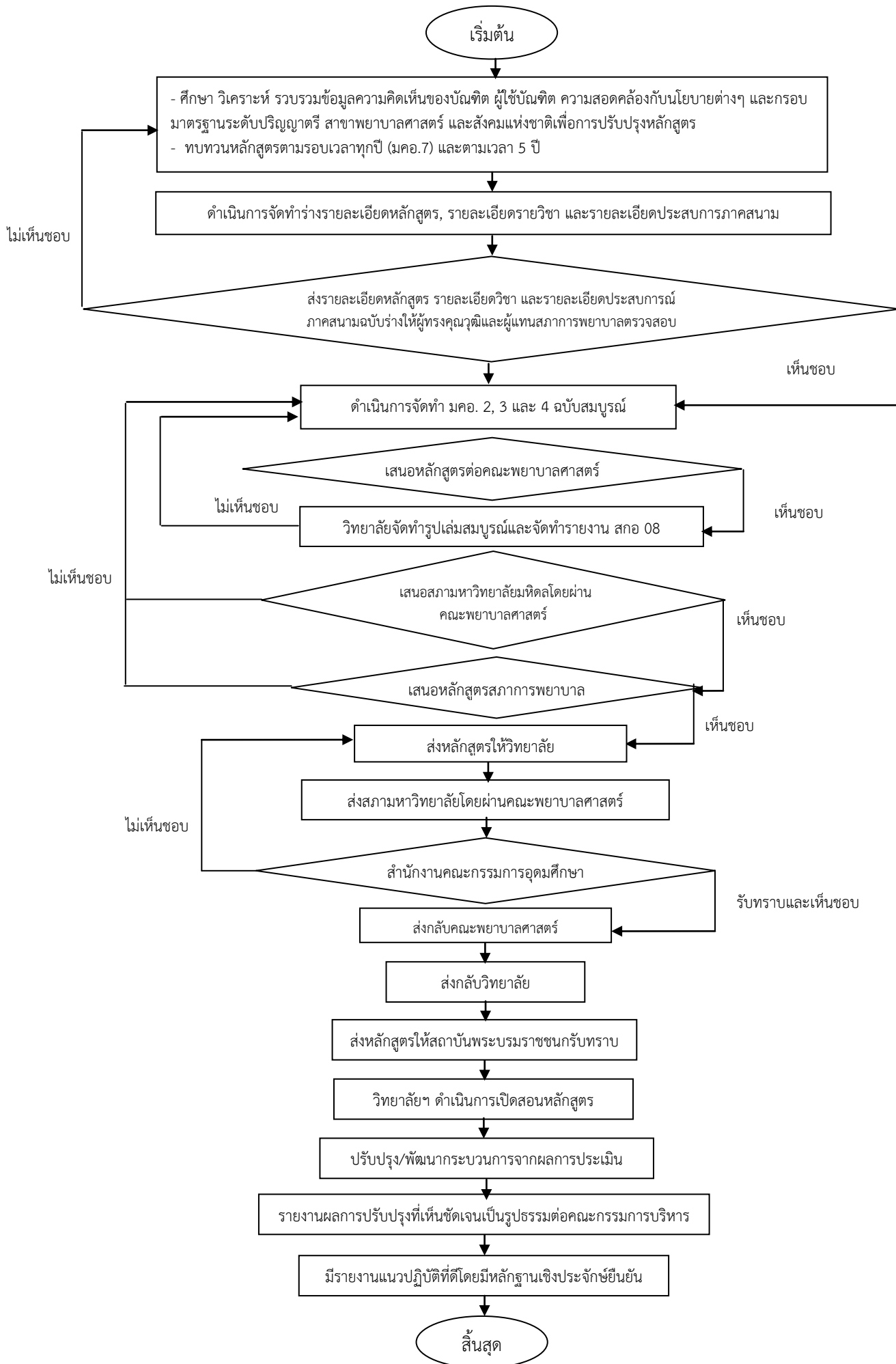
ระบบการส่งเสริมและพัฒนาอาจารย์

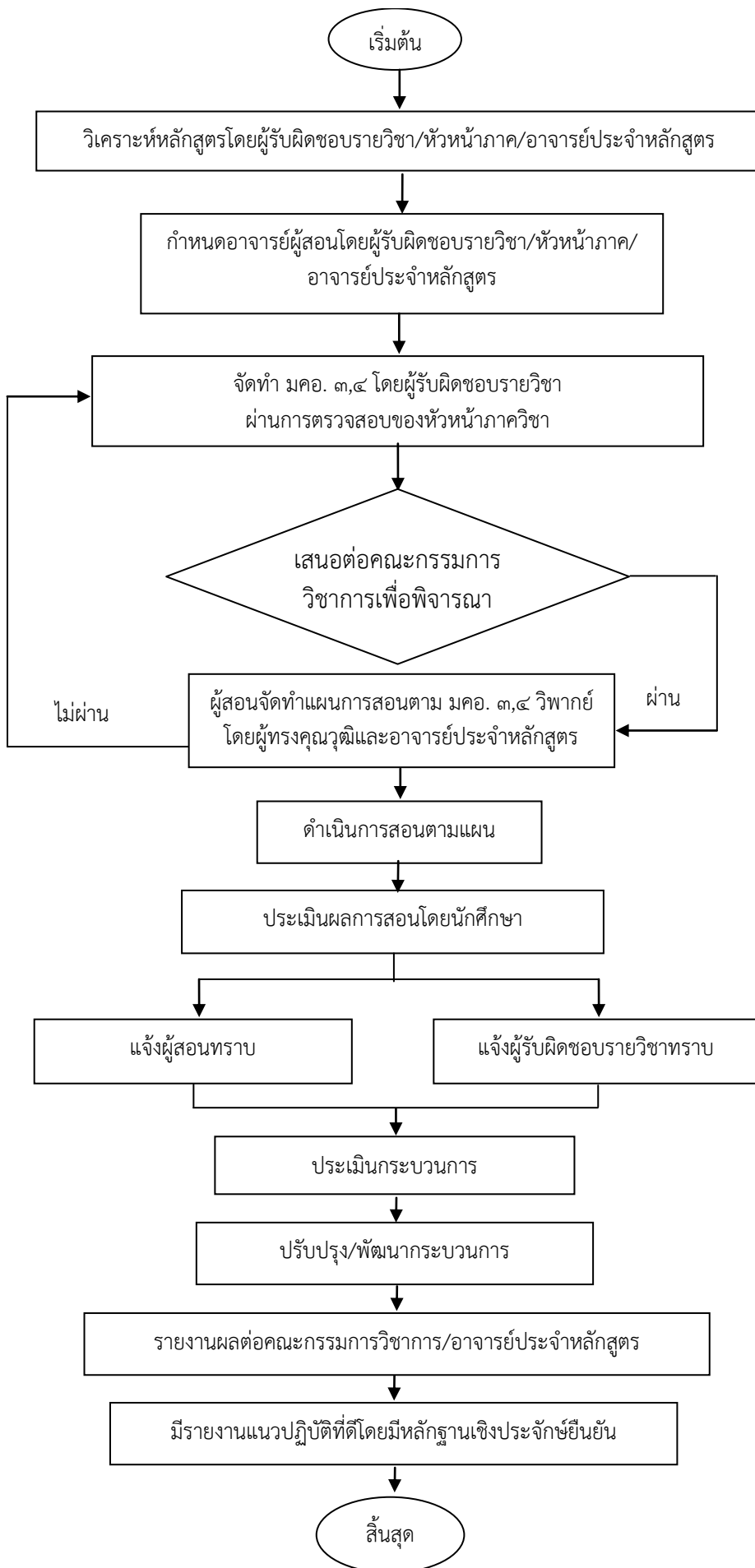
ระบบการออกแบบหลักสูตรและสาระวิชาในหลักสูตร

ระบบการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัยตามความก้าวหน้าในศาสตร์สาขา

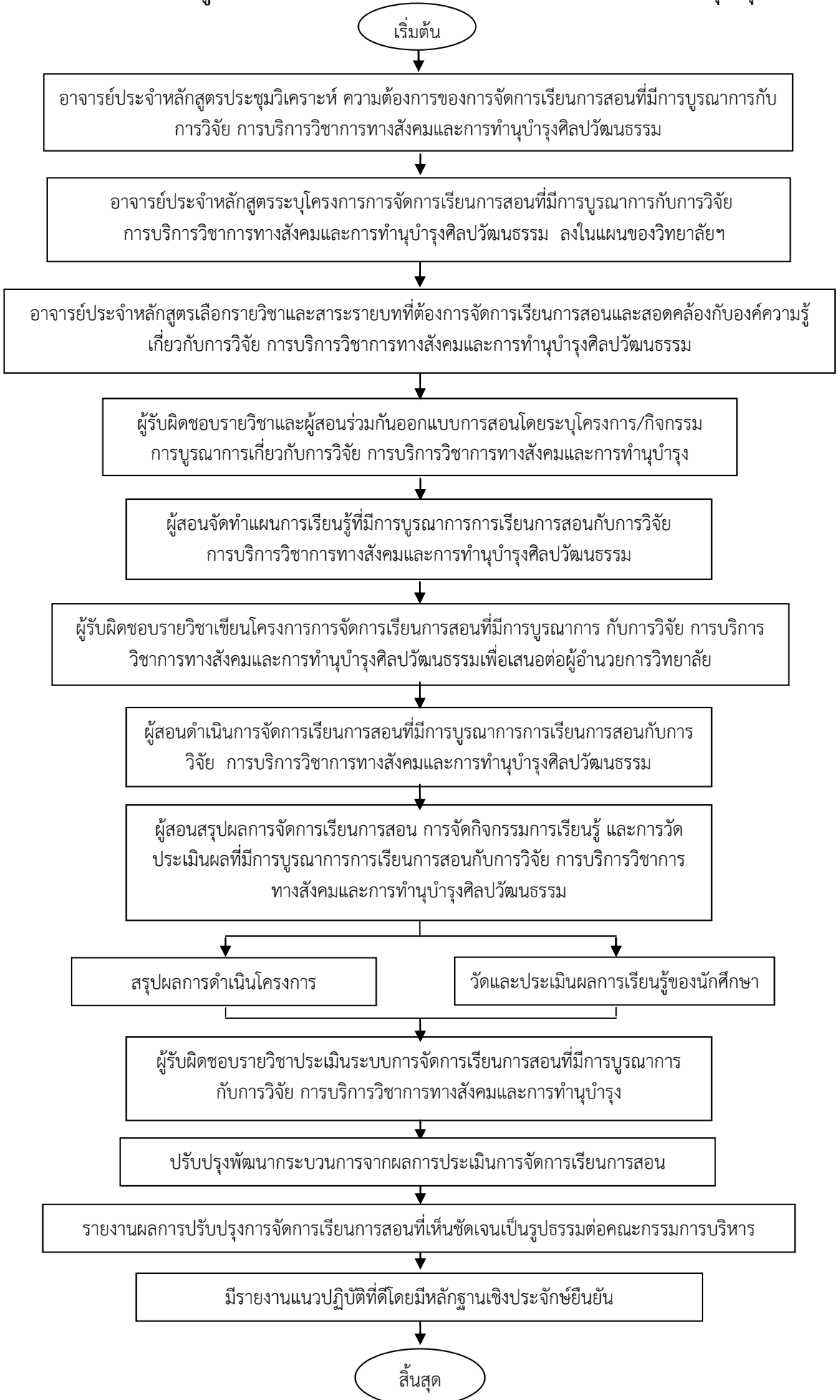

ระบบการกำหนดผู้สอนและกำกับติดตามตรวจสอบการจัดทำมคอ.๓,๔ การจัดการเรียนการสอน

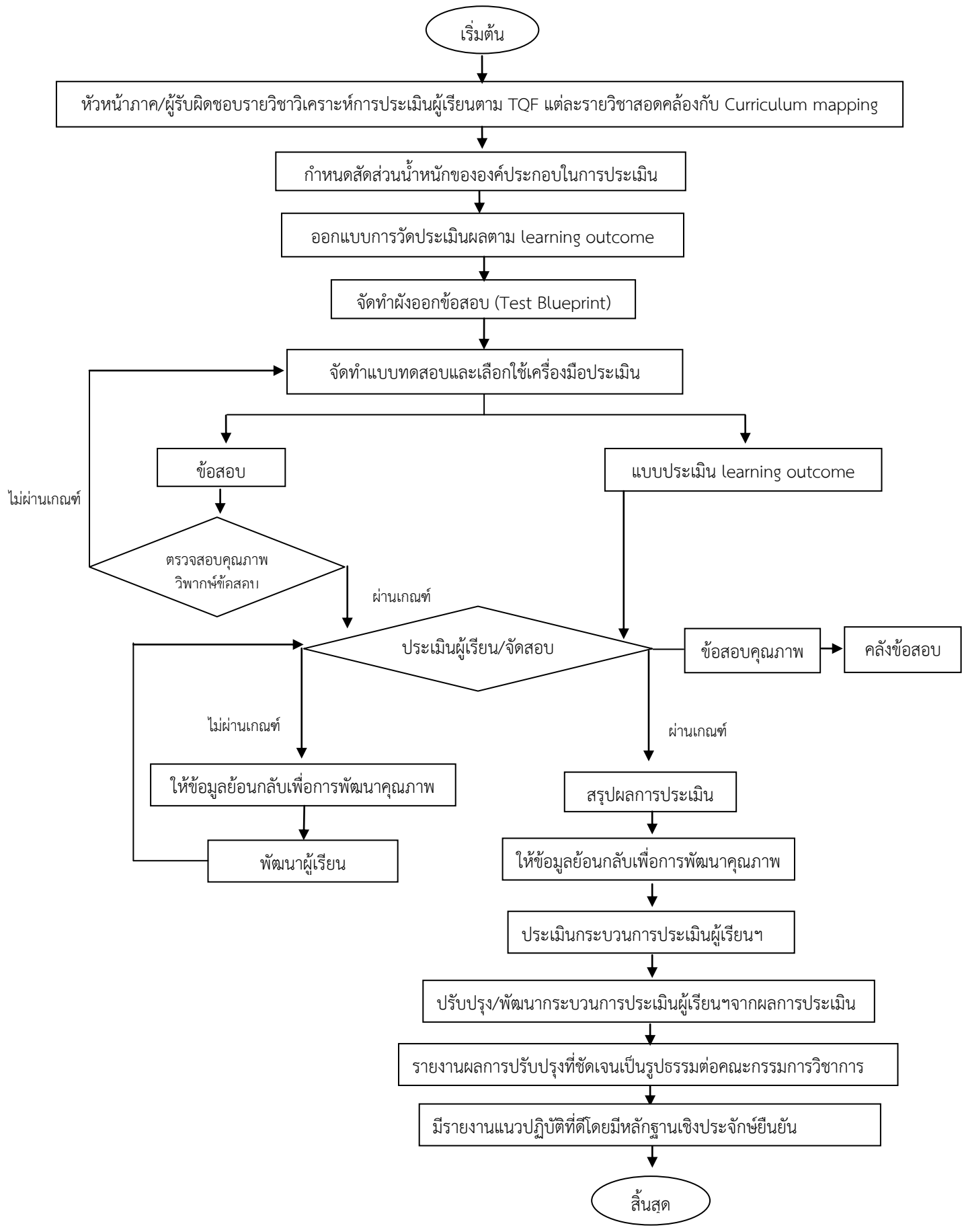

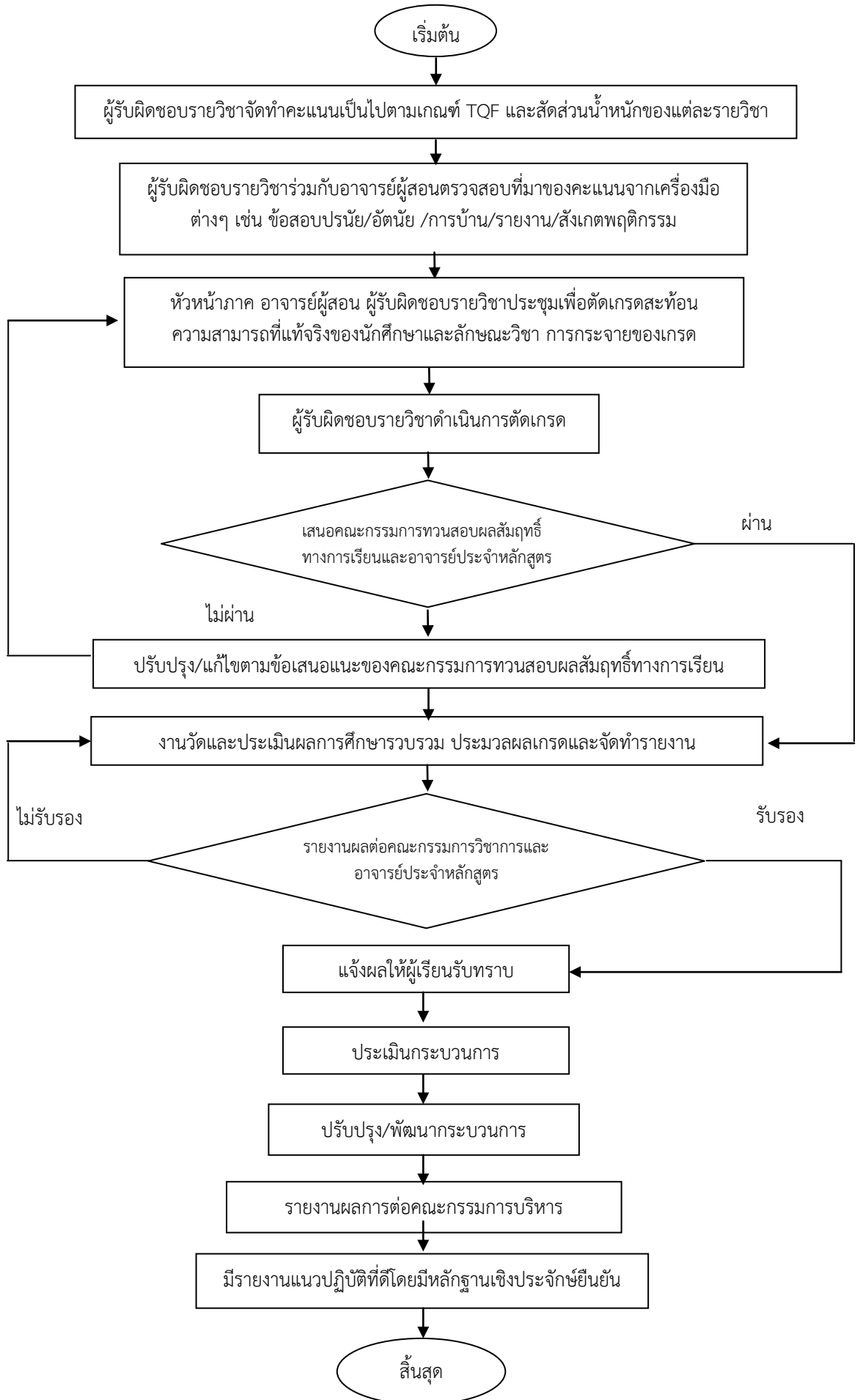
ระบบการจัดการเรียนการสอนที่มีการบูรณาการกับการวิจัย การบริการวิชาการทางสังคมและการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

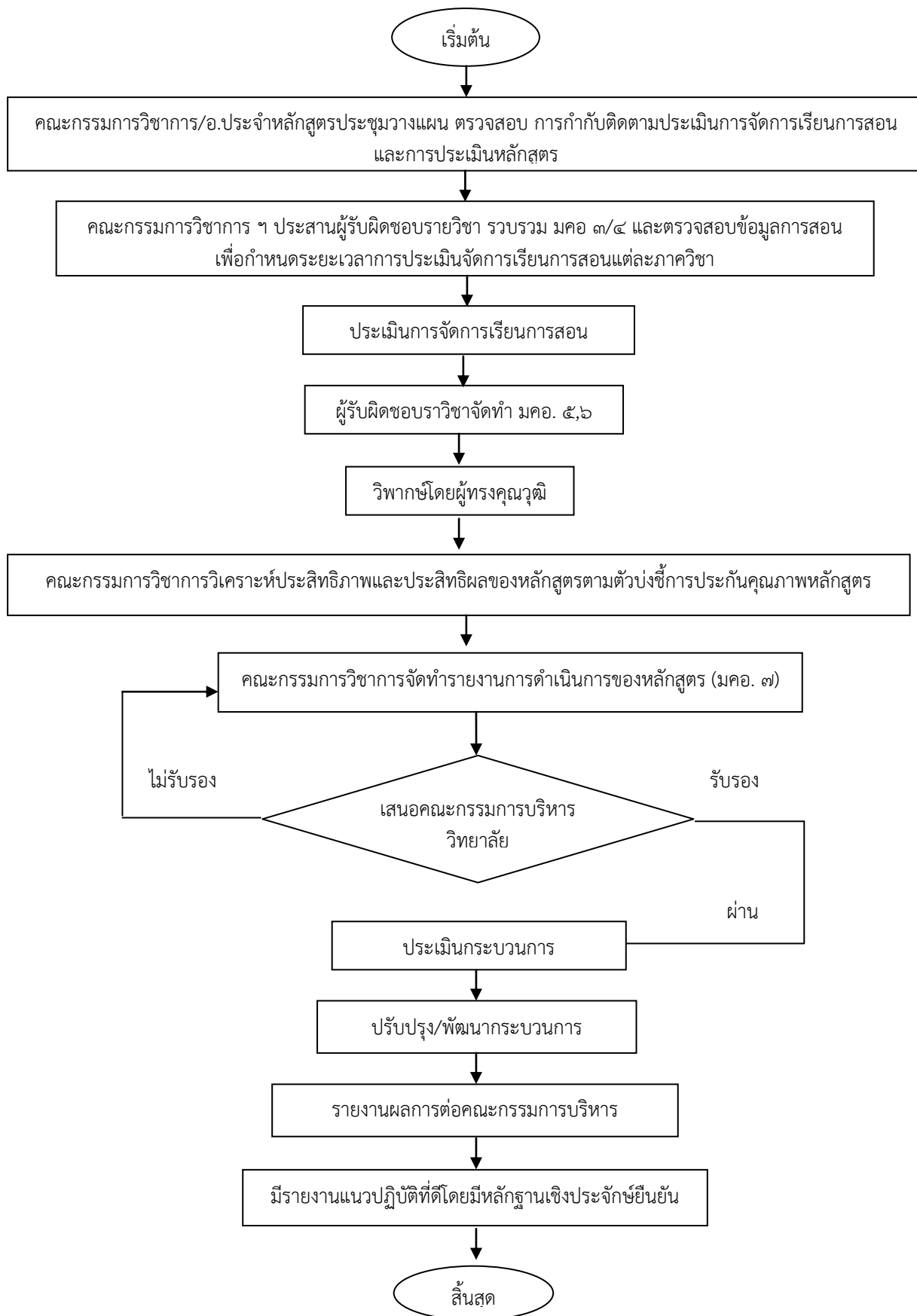
ระบบประเมินผลการเรียนรู้ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ

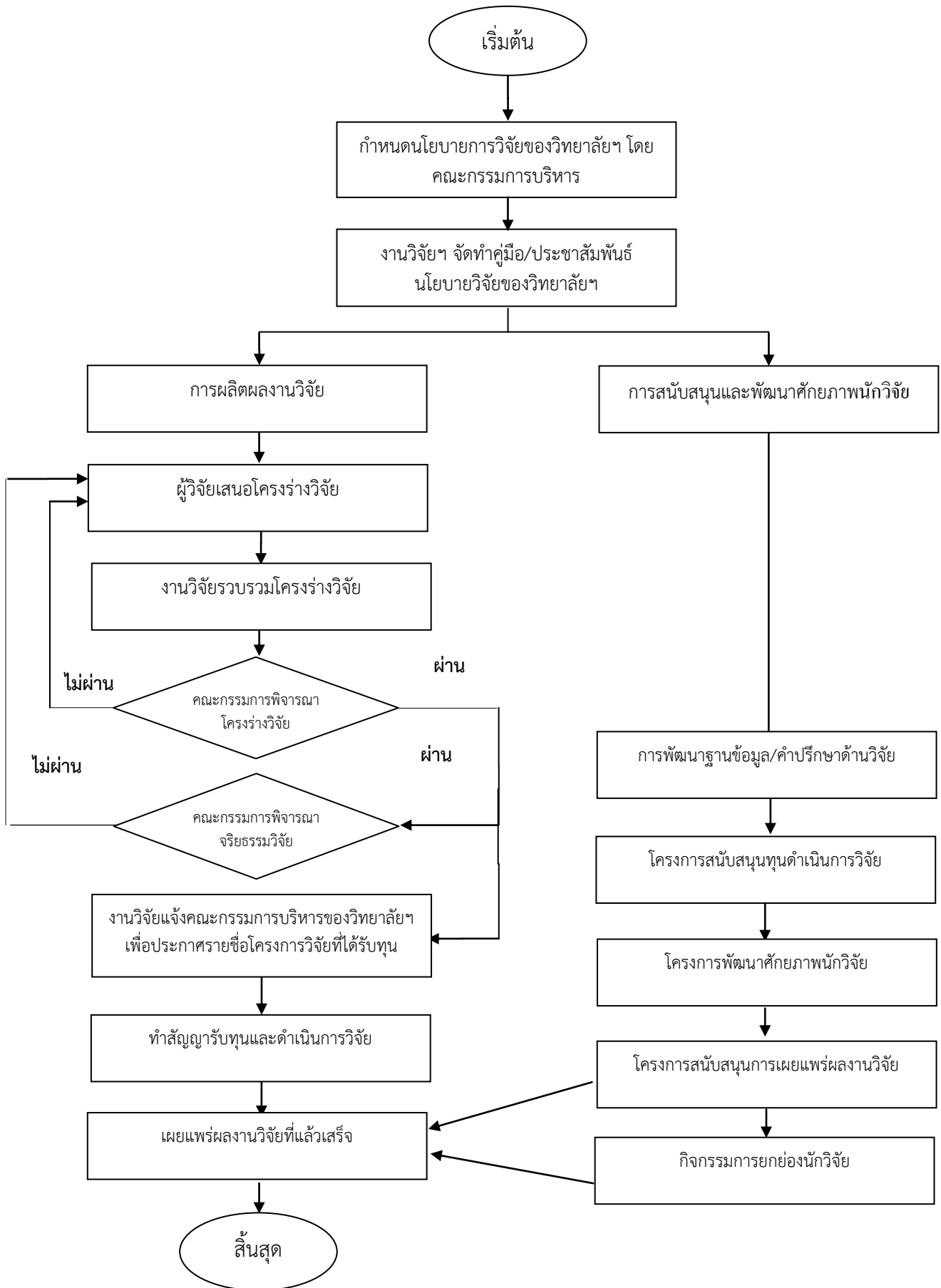
ระบบตรวจสอบการประเมินผลการเรียนรู้นักศึกษา

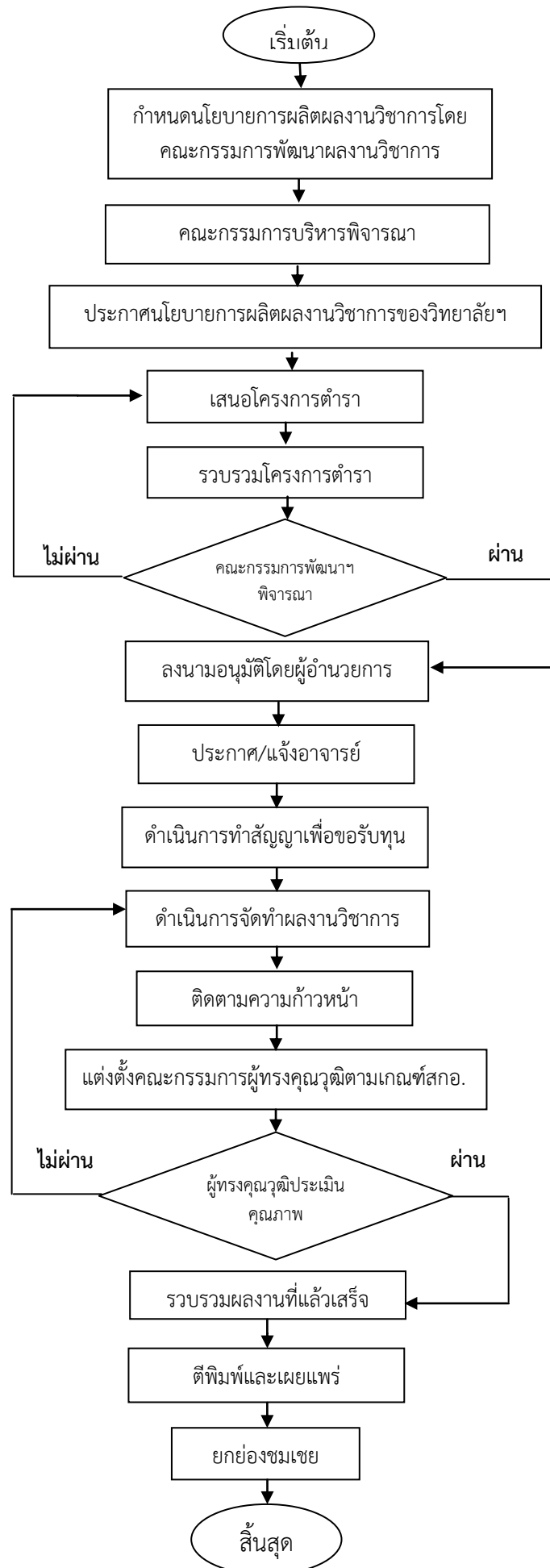
ระบบกำกับการประเมินการจัดการเรียนการสอนและประเมินหลักสูตร มคอ. ๕,๖,๗

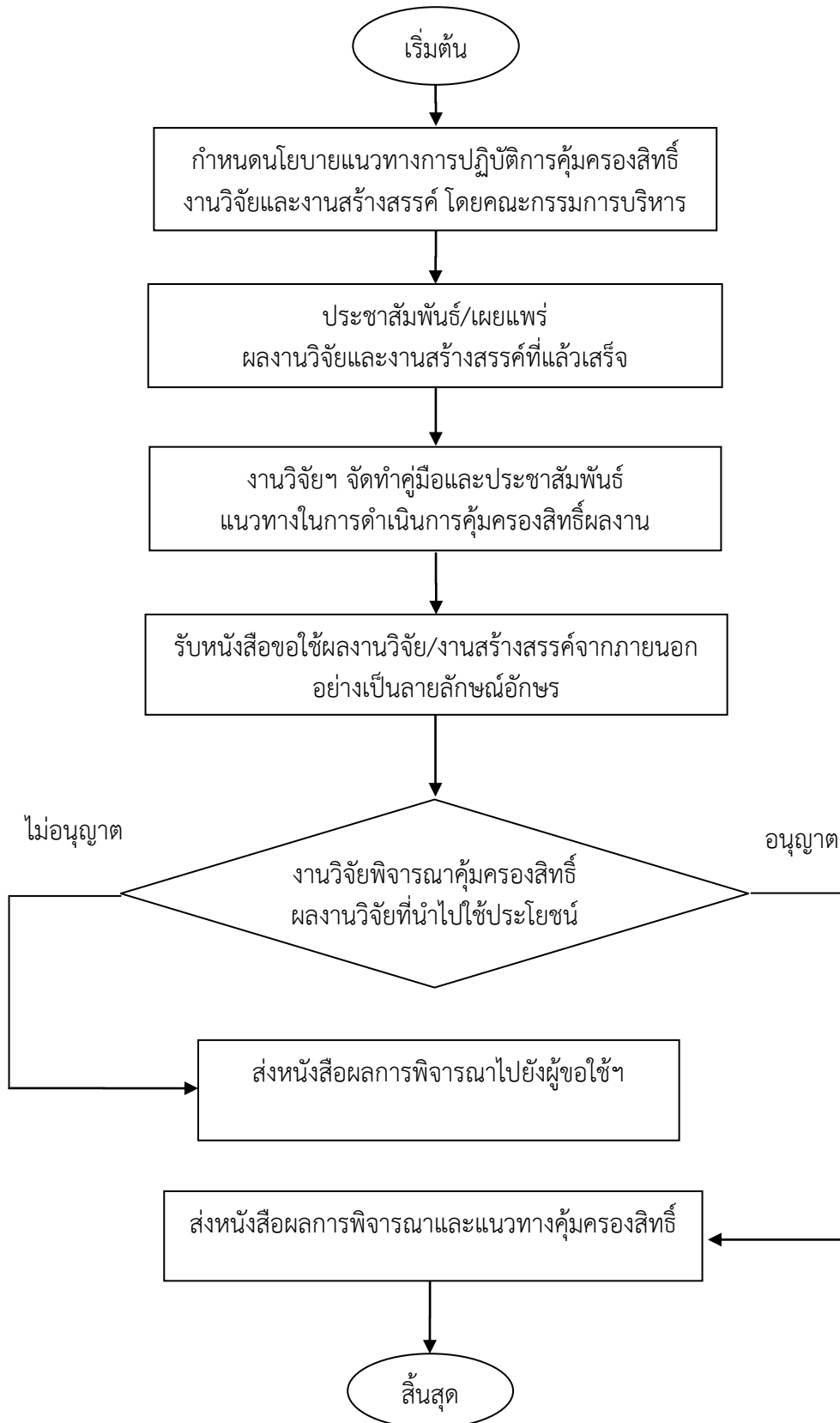
ระบบบริหารงานวิจัย

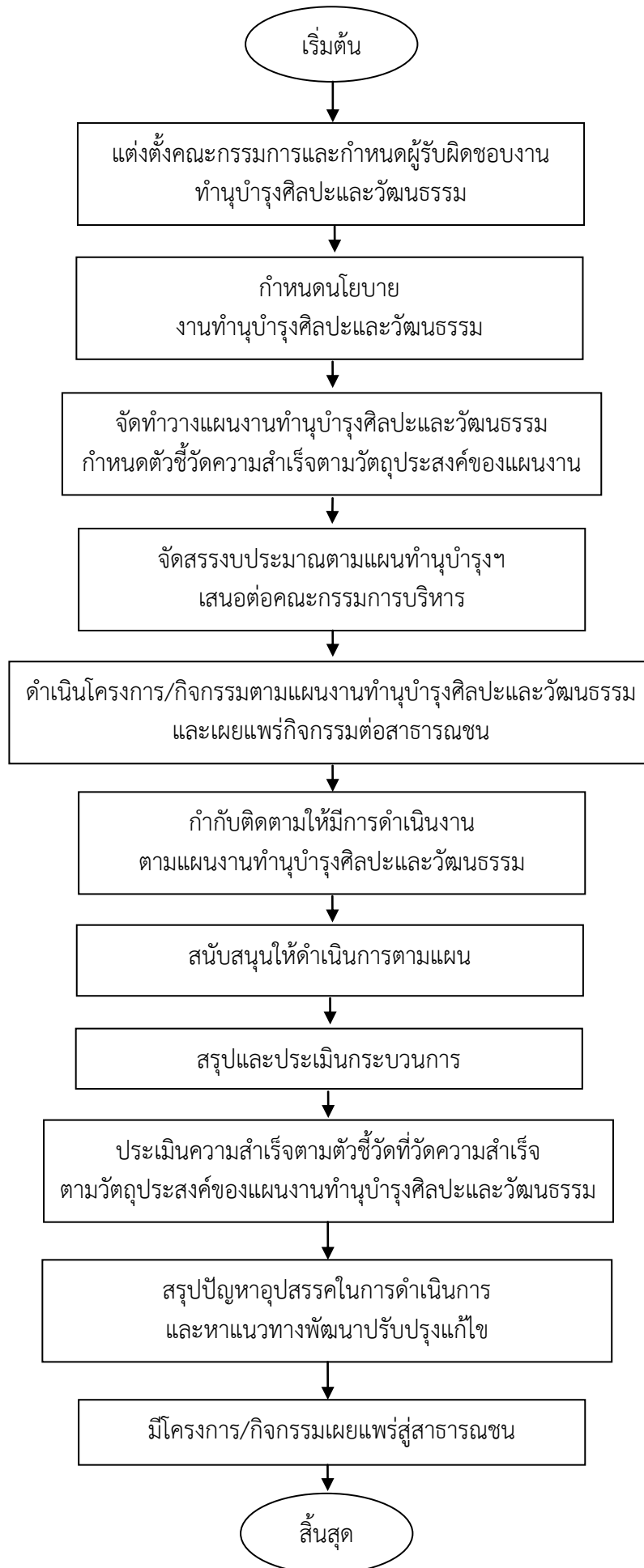
ระบบการบริหารและพัฒนาผลงานวิชาการ

ระบบการคุ้มครองสิทธิผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์

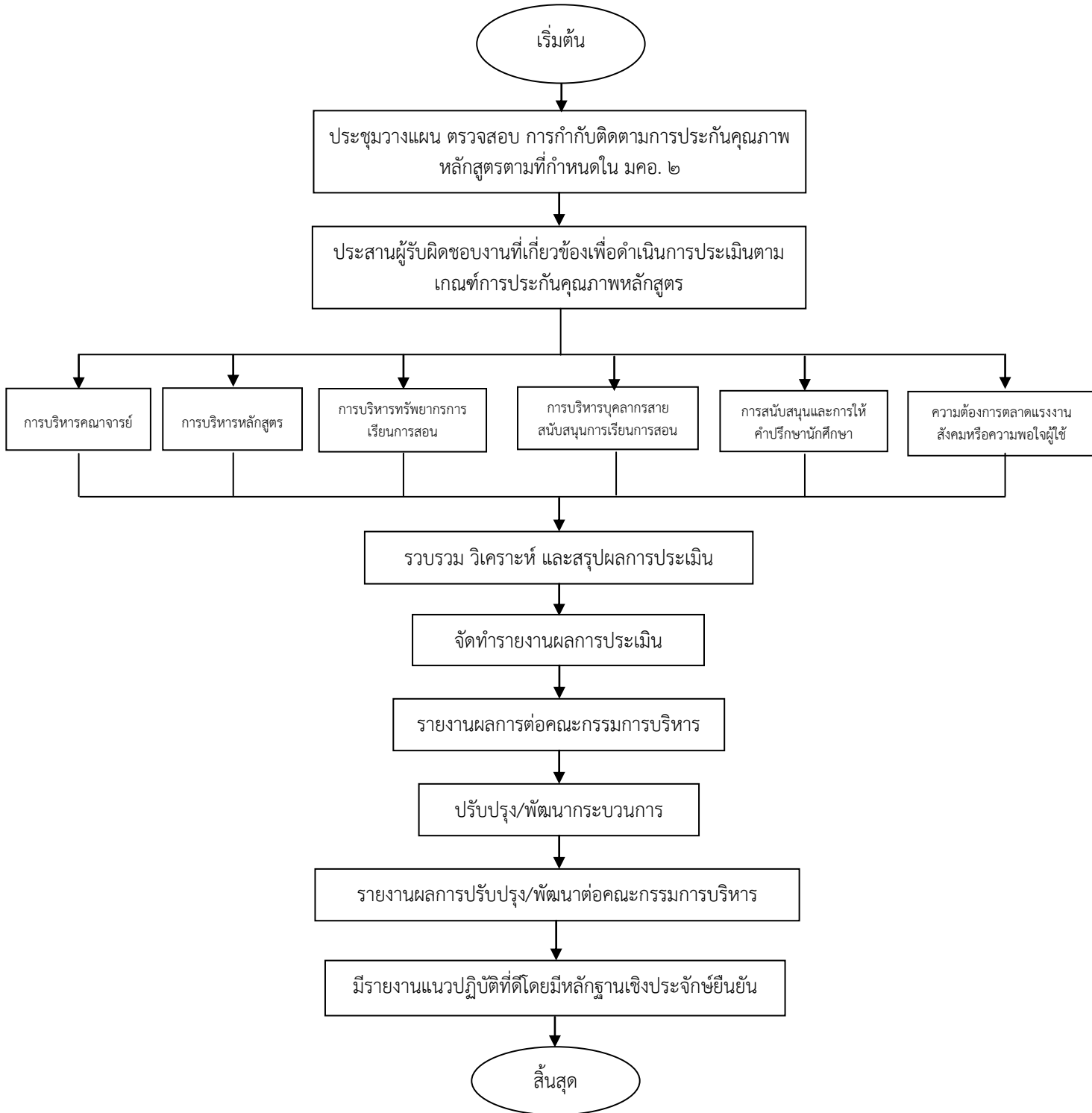

ระบบการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

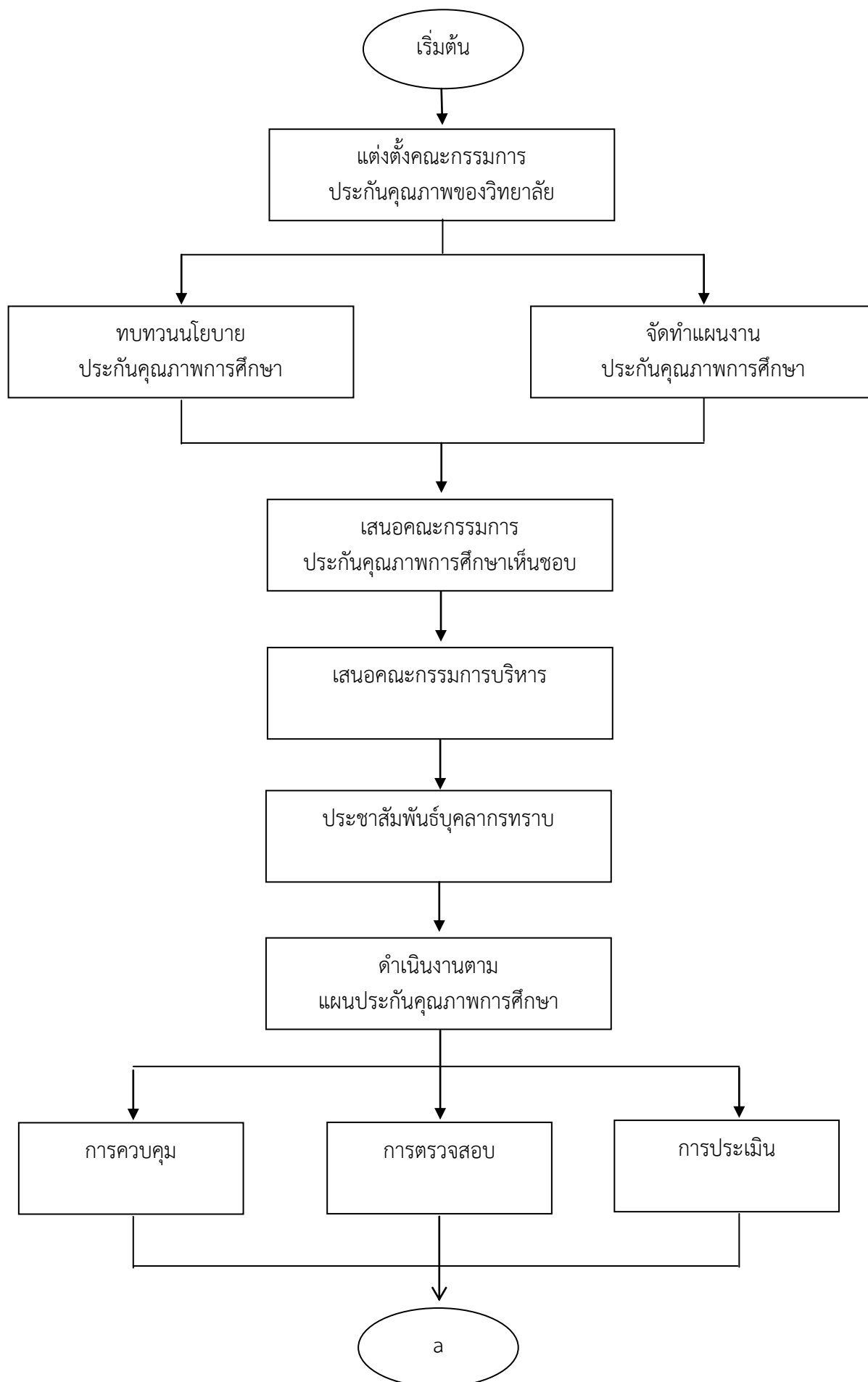

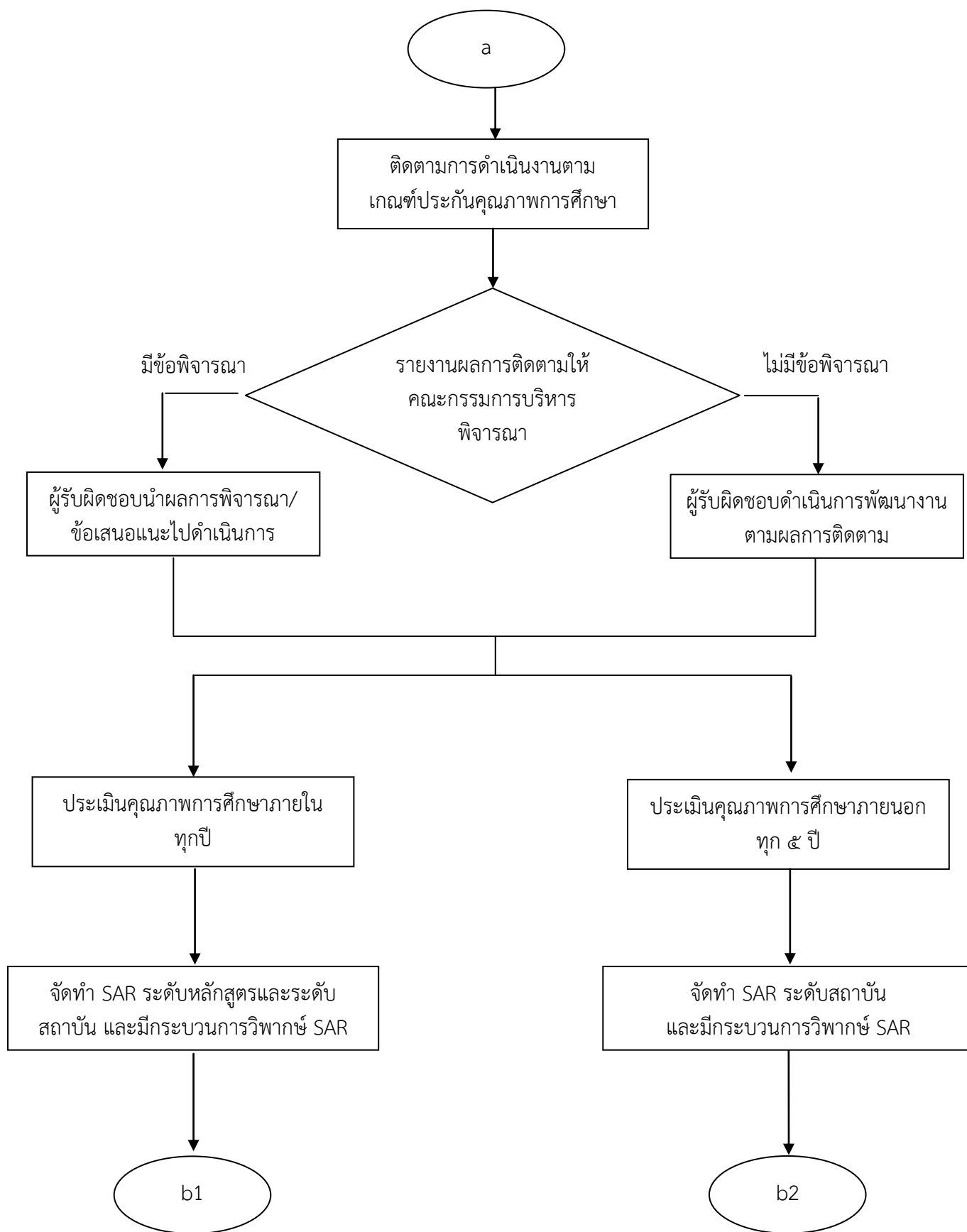

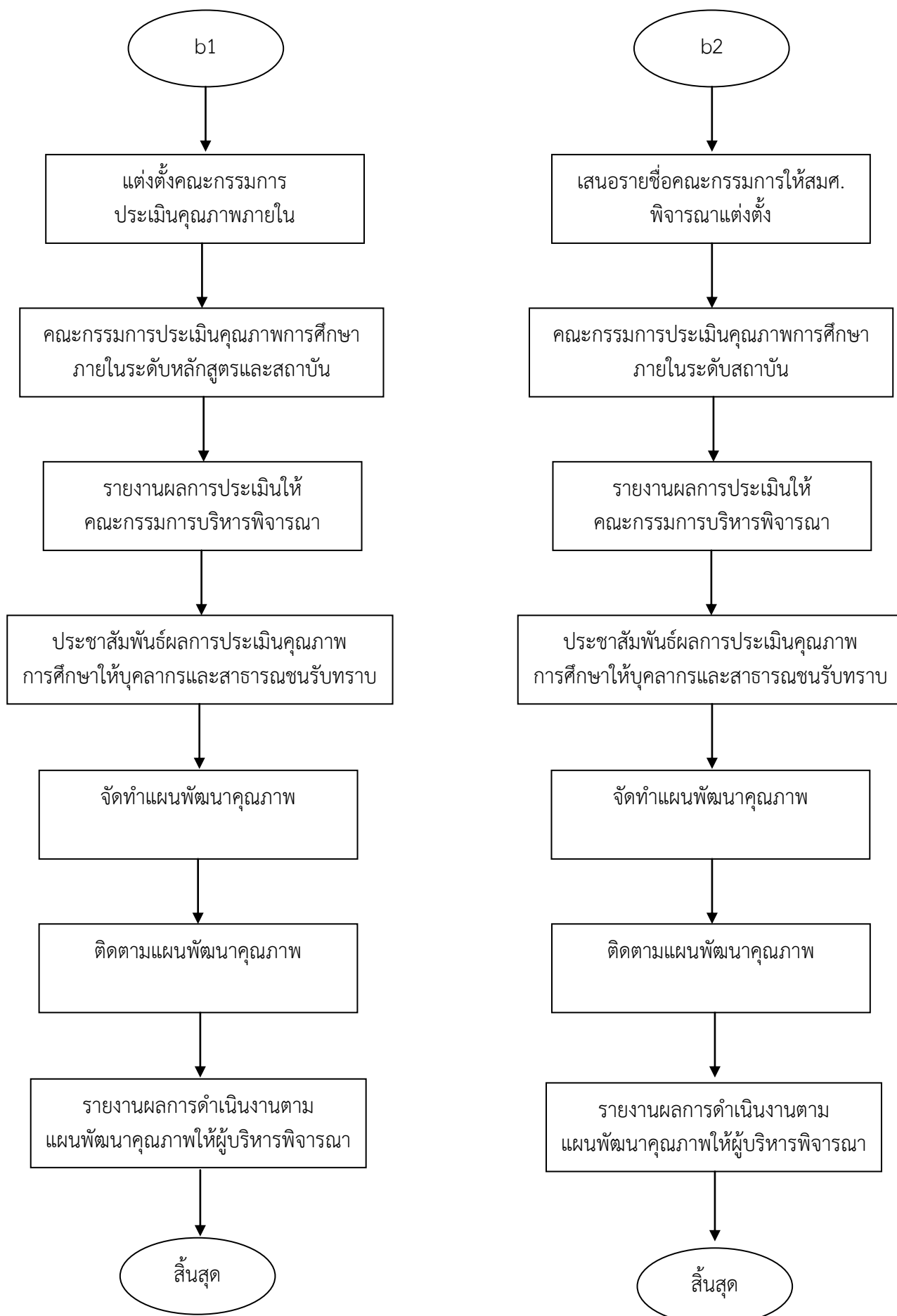
ระบบกำกับประกันคุณภาพหลักสูตร

ระบบประกันคุณภาพการศึกษาของวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี

ระบบส่งเสริมสิ่งสนับสนุนการเรียนรู้

